

Akwụkwọ Daniel — Nke Otu Nari na Iri Anọ na Itoolu

Ihe Omimi nke Chineke Ekpughere: Ijikọta Iḍi Nsọ na Iḍi Mmadu

Jeff Pippenger

2024-03-21

Anyị atụlewo akụkọ ihe mere eme e nọchiri anya ya n'amaokwu nke iri anọ nke Daniel isi nke iri na otu. Ugbu a, anyị na-atụle ahiri ime nke akụkọ ihe mere eme di n'ime amaokwu ahụ nke na-anọchi anya akụkọ ihe mere eme nke mpi Protestant nke anụ ọhịa nke ụwa. Anyị na-eji ijikọta mkpara abụọ Ezikiel n'isi nke iri atọ na asaa dika ebe ntụaka iji mata ihe omimi nke Chineke, site n'aka Kraist n'ijikọta idi chi Ya na odidi mmadu mgbe mmuo ozi nke atọ bjarutere. Ahiri n'elu ahiri, ozi nke ihe omimi nke Chineke nke Jon kowara dika nke na-eru ogwugwu n'oge opi nke asaa na-ada, e zigara ya kpomkwem Laodisia site n'aka onyeozi Pol. Ama Ezikiel, Jon, na Pol kwekoro n'otu ihe omimi ahụ nke Chineke nke e nọchiri anya ya n'ozi Jones na Waggoner n'afọ 1888, nke bu ozi e zigara Laodisia.

N'ih i na achoputara m ka unu mara oke ogu di ukwu m na-alu n'ih i unu, na n'ih i ndi no na Leodisia, na n'ih i otutu mmadu niile ndi na-ahubeghi ihu m n'anuhuh; Ka e wee kasie obi ha ike, ebe a na-ejikota ha onu n'ihunanya, na ruo aku niile nke ntukwas i obi zuru oke nke nghota, ka ha wee mata ihe omimi nke Chineke, na nke Nna, na nke Kraist; Onye n'ime Ya ka e zoro aku niile nke amamihe na nke ihe omuma. Ndi Kolo si 2:1-3.

Oru nke mkpuchi mmehie, nke ijikota osisi abuo ahuh nke idi-nsọ na nke mmadu, malitere mgbe mmuo ozi nke atọ bjarutere, ma Pol na-ekwu banyere mmezu ikpezu na nke zuru oke nke ijikota osisi abuo ahuh, nke bu ihe omimi nke Chineke. Ya mere, o na-akowa ozi ahuh di ka ozi e zigara Laodisia nke rutere mbu n'afọ 1856, ma mesia kwughachi ya n'afọ 1888, ma mesia chota mmezu ya zuru oke na Septemba 11, 2001. Pol na-akowa ulo nsọ ahuh n'udi abuo, mgbe o gosiputara ihe omimi nke Chineke, nke ga-emezu mgbe a na-akpo opi nke asaa. O na-ekewa ihe omimi ahuh n'isi na n'ahuh.

O bukwa isi nke ahuh ahuh, ya bu, nzuko-ukwu: onye bu mmalite, okpara sitere n'onwu bilie; ka o wee buru onye nwere idi elu mbu n'ih e nile. N'ih i na o masiri Nna ka izu-ezu nile biri n'ime ya; ma, ebe o sitere n'obara nke obe ya mee ka udo di, site n'aka ya ime ka ihe nile dighachi na mma n'ebe onwe ya no; site n'aka ya, ka m na-ekwu, ma ha bu ihe ndi di n'elu ụwa, ma o bu ihe ndi di n'eluigwe. Unu kwa, ndi bubu ndi e kewapuru iche, burukwa ndi iro n'uche unu site n'omume ojoo, ma ugbu a, o mewa ka unu dighachi na mma N'ime ahuh nke anuhuh ya site n'onwu, iji gosi unu n'ihu ya dika ndi di nsọ, ndi a na-apughi ita uta, na ndi a na-apughi iba mba: O buru na unu anogide n'okwukwe, ndi e mere ka ha guzosie ike ma kwusie ike, ghara ikwe ka e si n'olileanya nke ozi-oma, nke unu nuru, bugaria unu, nke e kwusara ihe nile e kere eke nke di n'okpuru eluigwe; nke mu onwe m, Pol, e mere onye ozi ya; Onye ugbu a na-anuri onu n'ime ahuhuh m n'ih i unu, ma na-emejuo n'anuhuh m ihe foduru n'ime mkpagbu nile nke Kraist n'ih i ahuh ya, bu nzuko-ukwu: nke e mere m onye ozi ya, dika ndokwa Chineke

si dị, nke e nyere m n'ih i unu, imezu okwu Chineke. Ndi Kọlọsi 1:18–25.

Kraịst bụ isi, nke ga-enwe oke mbụ n'ihe niile, ụka Ya bụkwa ahụ. N'otu, isi na ahụ na-anọchi anya njikọta nke ịdị-nsọ Chineke na mmadụ, a na-egosiputakwa eziokwu ọzọ dị mkpa. Mmekọrịta dị n'etiti isi na ahụ bụ na isi ga-enwe oke mbụ n'elu ahụ. N'ihe banyere mmadụ, ndị e kere n'onnyinyo Chineke, ikike ndị ka elu (isi) ga-achị ikike ndị ka ala (ahụ.) N'otu ha na-eme otu ịdị adi, ma ọ bụ, n'okwu ụlọ nsọ ahụ Jọn ga-atụ, ha na-anọchi anya Ebe Nsọ (mmadụ, ahụ), na Ebe Kachasi Nsọ (ịdị-nsọ Chineke, isi). Otu esi ejikọta ha abụọ ọny bụ "otu mkpanaka," ma ọ bụ otu ahụ, bụ ọrụ nke "ịdị-n'otu." Pọl gara n'ihu:

Nke e mere m onye ozi ya, dị ka ndokwa Chineke si dị nke e nyere m n'ih i unu, imezu okwu Chineke; ya bụ, ihe omimi ahụ nke e zoro ezo site n'oge nile gara aga na site n'ogbo dị iche iche, ma ugbo a emeela ka o doo ndị nsọ ya anya: ndị ahụ ka Chineke choro ime ka ha mara ihe bụ ịba ụba nke ebube nke ihe omimi a n'etiti ndị mba ọzọ; nke bụ Kraịst n'ime unu, olileanya nke ebube: Onye ahụ ka anyị na-ekwusa, na-adụ mmadụ nile ọdụ, na-akuzikwa mmadụ nile n'amamihe nile; ka anyị wee cheputa mmadụ nile ka ha bụrụ ndị zuru oke n'ime Kraịst Jizos: n'ih i nke a ka m na-adogbukwa onwe m n'oru, na-agba mbọ dị ka ọrụ ya si arụ ọrụ n'ime m n'ike. Ndi Kọlọsi 1:25–29.

Izuezu oke nke otu nari puku na iri anọ na anọ, nke na-egosi "mmadụ ọ bula ka o zuo oke n'ime Kraịst," bụ "ihe omimi nke Chineke," nke bụ njikọ nke ịdị nsọ Chineke na ọdidi mmadụ, ma ọ bụ, dika Pọl siri kwuo ya, bụ "Kraịst n'ime" mmadụ, "olileanya nke ebube." N'ubochi ifu Opi nke Asaa, a na-emezu ihe omimi ahụ. Mgbe Ezikiel na-akowa njikota ahụ, ọ na-eji mkpara abụọ, otu maka alaeze ugwu na otu maka alaeze ndida, kowaa njikọ ihe nnochianya ahụ, nke na-anochi anya ụlọ nsọ site n'onuogu "iri anọ na isii." Mkpara nke njikọ ihe nnochianya nke "iri anọ na isii," ka a ga-ejikota na njikọ ihe nnochianya nke "nari abụọ na iri abụọ."

Nari afọ abụọ na nari abụọ na iri abụọ bụ akara nke ịdị nsọ ejikoro na odimma mmadụ. Site n'ikpopta King James Bible n'afọ 1611 ruo n'inye mbụ nke ozi Miller n'afọ 1831, ma e mesia mbiputa nke ozi ahụ n'afọ 1833 n'ime Vermont Telegraph, bụ afọ abụọ na nari abụọ na iri abụọ. Ozi Miller bụ nhazi nke oma nke mmuba nke ihe omuma nke e si na Bible nweta, mgbe e meghere akwukwo Daniel n'afọ 1798. N'ubochi mmalite nke 1611, e biputara akwukwo sitere n'aka Chineke, ma n'ubochi njedebe nke 1831, e nwere mbiputa mmadụ dabere n'eziokwu nke Chineke nke e meghere n'afọ 1798.

Ubochi ato ahụ na-anochi anya ọ bughị naani afọ nari abụọ na iri abụọ, kama ha na-anochikwa anya nhazi nke okwu Hibru ahụ bụ "Eziokwu," nke e si n'ijikota mkpuredemede mbụ, nke iri na ato, na nke ikpezụ nke mkpuredemede Hibru meputa okwu ahụ bụ "Eziokwu." Mbiputa nke Chukwu n'mbido na mbiputa nke mmadụ na njedebe, ma 1798 na-anochi anya mmuba nke omuma nke ga-eme ka e gosiputa otu ndi ajo omume ndi juru omuma ahụ, ma si otu a na-anochi anya mkpuredemede nke iri na ato, nke bụ akara nke nnpuisi. Njikọ ahụ nke afọ nari abụọ na iri abụọ ka e hiwere n'ime mmeghari nke mmuo ozi mbu, mmeghari nke mmuo ozi nke ato na-enyekwa ama nke abụọ.

N'afọ 1776, e biputara akwukwo nsọ ahụ, bụ Nkwuputa nke Onwe onye n'Ihe gbasara Nnwere Onwe, ma afọ narị abuo na iri abuo ka e mesiri, n'afọ 1996, e biputara akwukwo mmadu, The Time of the End magazine. Akwukwo mmadu ahụ sitere n'iba uba nke omuma e weputara n'oge ogwugwu n'afọ 1989, nke, dika o dikwa n'afọ 1798, mutara nnupuisi megide ozi nsọ nke Nkwuputa nke Onwe onye n'Ihe gbasara Nnwere Onwe nochiri anya ya. Iba uba nke omuma ahụ n'afọ 1996 kowara odinihu America di ka o na-efunahu nnwere onwe na onwe onye ya nke o kwuputara n'afọ 1776 n'iwu Uka ga-abia n'oge na-adighi anya. Nke a na-enye ama nke abuo na onuogu narị abuo na iri abuo na-anochi anya njikota nke idi-nsọ na mmadu, ma e gosiputara ama nke abuo ahụ site na mbinye aka nke "Truth," ma a nochiri ya anya site n'ama mbu n'akuko ihe mere eme nke mmuo ozi mbu (nke mbu), na ama nke abuo n'akuko ihe mere eme nke mmuo ozi nke ato (nke ikpeazu).

1776 kowakwara mmalite nke oge bu uzọ malite n'ezie nke anu ohia nke uwa dika alaeze nke isii n'amuma Akwukwo Nso. N'oge nkwaadebe ahụ, e mere ka a mata akara eziokwu ozo site na 1776, nke kporo akara mmalite nke United States, ebe 1798 kporo akara mmalite nke United States dika alaeze nke isii n'amuma Akwukwo Nso. N'etiti akuko mmalite na njedebe ahụ, 1789 kporo akara mkpuredemede etiti dika ogbe iri na ato kwadoro Iwu Nso ahụ. Ubochi ato ndi a nke o bula na-anochi anya "ikwu okwu" nke United States; ya na Nkwuputa Nnwere Onwe na 1776, Iwu Nso na 1789, na Iwu Banyere Ndi Obia na Iwu Mmegide na 1798. Akuko ihe mere eme ahụ na-anochi anya afọ iri abuo na abuo, nke bu otu uzọ n'uzọ iri, ma o bu otu uzọ n'uzọ iri nke narị abuo na iri abuo, ya mere o na-anochikwa anya akara nke njikota Chi na mmadu.

Ihe nnochianya ya bu akuko ihe mere eme nke anu ohia nke uwa, nke a kowara di ka onye malitere di ka nwa aturu (chi), ma kwusi di ka dragon (mmadu). Afọ 1776 malitere site na Nkwuputa nke Nnwere Onwe nke na-akara chi, ma Iwu Banyere Ndi Obia na Iwu Banyere Nkwulu Ochichi na-anochi anya mmadu; n'ime afọ iri abuo na abuo ndi ahụ gara n'ihu tupu mmalite nke ochichi anu ohia nke uwa di ka alaeze nke isii nke amuma Akwukwo Nso, a na-egosiputa mgbanwe ahụ sitere n'nwa aturu ruo na dragon.

Mbido nke afọ puku abuo, narị ise na iri abuo nke ikpe megide alaeze ndida nke Juda, jikotara ya na mmalite nke afọ puku abuo na narị ato nke Daniel isi nke asato, amaokwu nke iri na ano. Izọ ukwu n'elu ebe nsọ na usuu ahụ na Juda malitere na 677 T.K., amuma nke afọ puku abuo na narị ato amalitekwaru afọ narị abuo na iri abuo mgbe e mesiri, na 457 T.K. Osi nke alaeze ndida nke Juda jikotara ya na akara nke iri ano na isii na alaeze ugwu, ma jikotakwa ya na afọ puku abuo na narị ato site na njiko nke narị abuo na iri abuo.

Pol kwuru na ya bu onye neje ozi nke nlekota Chineke, ma mesia kowaa nlekota ahụ nke o bu onye neje ozi ya dika ihe-omimi nke Chineke, nke bu Kraist n'ime unu, olileanya nke ebube. O gara n'ihu ikwu eziokwu a mgbe o na-edegara Timoti akwukwo.

N'ezie, n'enweghi mgbagha o bula, ihe omimi nke nsopuru Chineke di ukwu: E kpughere Chineke n'anụ ahụ, a guru Ya dika onye ezi omime n'ime Mmuo, ndi mmuo ozi huru Ya, a kposara Ya n'etiti ndi mba ozo, e kwere na Ya n'uwa, a nabatara Ya elu n'ebube. 1 Timoti 3:16.

Pọl ebe a na-ekwu na ihe omimi nke nsọpuru Chineke bu Chineke egosiputara n'anụ ahụ. Chineke bu Isi, anụ ahụ bukwa ahụ. Ihe omimi nke nsọpuru Chineke bu Kraịst n'ime onye kwere ekwe, ọ bu njikọ nke ịdị nsọ Chineke na ịdị mmadụ. Pọl na-ejikwa ihe atụ nke alụmdi na nwunye, dika Hosiya jiri ya.

N'ih i na anyi bu akuku nke ahụ ya, nke anụ ahụ ya, na nke okpukpu ya. N'ih i nke a ka nwoke ga-ahapụ nna ya na nne ya, ọ ga-esokwa nwunye ya jikọọ, ha abụọ aghookwa otu anụ ahụ. Nke a bu ihe omimi di ukwu: ma ana m ekwu banyere Kraịst na nzuko-nsọ. Ndi Efesos 5:30–32.

N'isi nke iri atọ na asaa, mgbe Ezikiel na-akowa ogbugba-ndu nke ubochi ikpeazu, nke bu ogbugba-ndu e meghariri ohuru ya na ndi a kowara di ka puku nari na iri anọ na anọ ahụ, ọ na-enye ihe atụ banyere ijikota mkpanaka abuo. Mkpanaka abuo ahụ, ahiri n'elu ahiri, gunyere ihe atụ alumi na nwunye nke Hosea na Pọl. Mgbe ejikotachara ha onu, ha agaghị abukwa mba abuo ozo, kama otu mba, ruo mgbe ebighi ebi.

M ga-eme kwa ha otu mba n'ala ahụ n'elu uguw nile nke Izrel; otu eze ga-abukwa eze ha niile: ha agaghikwa abuzi mba abuo ozo, a gaghikwa ekewa ha ozo n'alaeze abuo ma oli: Ha agaghikwa eji arusi ha meruo onwe ha ozo, ma ọ bu jiri ihe aru ha, ma ọ bu mmehie ọ bula ha meworo: kama M ga-azoputa ha site n'ebe obibi ha niile, ebe ha mehiere, M ga-emekwa ka ha di ocha: otu a ka ha ga-abu ndi nke M, M ga-abukwa Chineke ha. Ezekiel 37:22, 23.

Njikota ahụ nke Ezikiel na-akowa na-egosi oge ha agaghizi ekewa ozo, ma ọ bukwa mee mmehie ozo, mgbe a sachara ha, na mgbe Chineke bu naani Chineke ha, ha nwekwara naani otu eze. N'ubochi Oktoba 22, Onye-Ozi nke Ogbugba-ndu ahụ bira n'ulo nsọ ahụ n'uzo mberede iji "sachapu" ndi Ya. Ọ bira inata alaeze, nke ndi ya, dika Pita si kwuo, ga-abuzi alaeze nke ndi nchujà na ndi eze. N'ubochi ahukwa, onye-alu nwanyi bira n'alumi na nwunye ahụ, nke bu ihe omimi ahụ Pọl na Hosiya kowara, nke na-anochi anya njikota nke idi Chineke na mmadu. Jon na-akowa na ihe omimi ahụ, nke Pọl kporo "Kraịst n'ime unu, olileanya nke ebube," ga-emezu n'ubochi olu opi nke mmuo ozi nke asaa.

Ma n'ubochi olu nke mmuo ozi nke asaa, mgbe ọ ga-amalite ifu opi, a ga-emecha ihe omimi nke Chineke, dika O kwusara ndi ohu Ya, ndi amuma. Mkpughe 10:7.

Mmuo-ozi nke asaa bu ahuhu nke atọ, nke bira n'ubochi Septemba 11, 2001. Mmuo-ozi nke asaa malitere ifu opi mgbe mmuo-ozi nke atọ bira n'akuko ihe mere eme nke 1844, gaa n'ihu, ma nnupuisi nke 1863 gbochiri ka arumoru ahụ gwuchaa. Mmuo-ozi nke atọ bira, opi nke asaa wee malite ifu ozo n'ubochi Septemba 11, 2001, ma n'oge a, a ga-eme ka "ihe omimi nke Chineke" "gwuchaa." "Ihe omimi" ahụ bu njikota nke idi-nsọ chi na mmadu, nke na-amiputa otu nari puku iri anọ na anọ, ndi ahụ wee buru okoloto na ndi agha nke Chineke. N'ih i nke a, isi nke iri atọ na asaa nke Ezikiel na-amalite site n'ikporo Ezikiel gaa n'ndagwurugwu nke okpukpu akoro nwuru anwu. Okpukpu ndi ahụ na-anochi anya Adventizim Laodisia n'ubochi Septemba 11, 2001, ma n'ih i nke a ka Pọl ji gwa ndi Laodisia ozi oma ya banyere ihe omimi nke Chineke.

N'ih i na ọ ga-adi m mma ka unu mata udi ugu ukwu m na-alu n'ih i unu, na n'ih i ndi no na Laodisia, na n'ih i otutu ndi ozo niile ndi na-ahubeghi ihu m n'anụ ahụ; Ka e wee kasie obi ha ike, ebe a kpara ha onu n'ihunanya, ma ruo aku niile nke izu oke nke ntukwasị obi nke nghota,

ruo n'ịmata ihe omimi nke Chineke, na nke Nna, na nke Kraịst; Onye n'ime Ya ka e zoro akụ niile nke amamihe na ihe ọmụma. Ndi Kọlọsi 2:1-3.

Nke a bụkwa nkọwa Nwannaanyi White jikọtara na ọkpụkpụ ndi nwuru anwu, akoro akoro nke Ezikiel.

“Ma o bughị naani na atụ a nke ọkpụkpụ akoro na-emetuta uwa, kama o na-emetutakwa ndi a goziri agozi n'ihè di ukwu; n'ihì na ha kwa di ka ọkpụkpụ ndi di n'ndagwurugwu. Ha nwere odidi mmadu, owuwu nke ahụ; ma ha enweghi ndu nke mmuo. Ma ilu ahụ ahapughị naani ka akpokota ọkpụkpụ akoro ahụ onu n'udi mmadu; n'ihì na o zughị ezu na e nwere nhata na idi n'usoro nke aka na ukwu na akuku ihu. Ume nke ndu aghaghị ime ka ahụ ndi ahụ di ndu, ka ha wee guzo oto, ma banye n'oru. Ọkpụkpụ ndi a nochiri anya ulo Izrel, uka Chineke, olileanya nke uka ahukwa bu mmetuta nke Mmuo Nso nke na-enye ndu. Onyenwe anyi aghaghị iku ume n'elu ọkpụkpụ akoro ahụ, ka ha wee di ndu.

“Mmuo nke Chineke, n'ike Ya nke na-enye ndu, aghaghị idi n'ime onye oru mmadu o bula, ka akwara na njiko akwara ime mmuo o bula wee buru ndi a na-emeghari emeghari. Enweghi Mmuo Nso, enweghi ume Chineke, e nwere nkuda mmuo nke akọ na uche, na onwu nke ndu ime mmuo. Otutu ndi na-enweghi ndu ime mmuo nwere aha ha n'akwukwo ndeko nke uka, ma e deghi ha n'akwukwo nke Ndu nke Nwa-aturu ahụ. Ha nwere ike isonyere uka, ma ha ejikotaghi onwe ha na Onyenwe anyi. Ha nwere ike idi uchu n'imezu otu usoro oru ufodu, a pukwara ile ha anya dika ndi di ndu; ma otutu no n'etiti ndi ahụ nwere 'aha na i di ndu, ma i nwuru anwu.’”

“O gwula ma e nwee ezi mgbanwe nke mkpuruobi n'ebe Chineke no; o gwula ma ume ndu di mkpa nke Chineke mee ka mkpuruobi ahụ di ndu n'ime ndu mmuo; o gwula ma ndi na-ekwu na ha na-ekwuputa eziokwu buru ndi ukuru a muru n'elugwe na-akwalite, a mubeghi ha site n'ime mkpuru ahụ na-adighi emebi emebi nke na-adi ndu ma na-anogide ruo mgbe ebighi ebi. O gwula ma ha atukwasị obi n'ezì omume nke Kraịst dika naani nchebe ha; o gwula ma ha nomie agwa Ya, ruo oru n'ime mmuo Ya, ha gba oto, ha eyighi uwe mwuda nke ezi omume Ya. A na-emekari ka ndi nwuru anwu gafee di ka ndi di ndu; n'ihì na ndi na-aruputa ihe ha na-akpo nzoputa dika echiche nke aka ha si di, enweghi Chineke na-aru oru n'ime ha ime ihe ochicho na imezu ihe ezi ufo Ya si di.”

“Ndi a nochiri anya nke oma site na ndagwurugwu nke ọkpụkpụ akoro Ezikiel huru n'ohu.”
Review and Herald, January 17, 1893.

E gosiri ozi Laodisia n'ihu Adventizim na mbu n'afọ 1856, n'otu afọ ahụ kpomkwem Onyenweanyi meghere ihè na-aga n'ihu nke “oge asaa” nke Levitikos isi nke iri abuo na isii. Ozi nke afọ 1856, nke mejuputara ozi ime nke na-akpo ka e chegharja, na ozi amuma nke mpuga, ka a juru n'afọ 1863. Ozi Laodisia banyere ihe omimi nke “Kraịst n'ime unu, olileanya nke ebube”, ka Ndi Okenye Jones na Waggoner kwughachiri n'afọ 1888, a kpokwara ozi ahụ ozi e zigara Laodisia site n'aka Sister White.

N'ahiri n'ahiri, Isi nke iri ato na asaa nke Ezekiel na-amalite site n'ikpoga Ezekiel n'uzo ime mmuo ruo Septemba 11, 2001, ebe e nyere ya echiche banyere Adventizim Laodisia, ndi nwuru

anwụ n’ime mmehie na njehie. A gwara ya ka o nye ozi amụma abụọ pụrụ iche. Nke mbụ na-emepụta ijikọta ọnụ, ma ahụ ndị ahụ ka nwurụ anwụ. Amụma nke abụọ na-akpọ ka ozi nke “ifufe anọ” kuo ndụ n’ime ọkpukpụ ndị ahụ. Ozi nke ifufe anọ ahụ bụ ozi nke ikara akara nke otu narị puku na iri anọ na anọ, nke na-akowaputa ndị mmụọ ozi anọ na-ejide ifufe anọ ahụ. Nwanyị White na-akowaputa ifufe anọ ahụ dị ka “inyinyanya iwe ji”, nke na-achọ ikwusị onwe ya n’ike, n’ihi na a na-egbochi ya. Inyinyanya iwe ji nke Islam na-achọ ikwusị onwe ya n’ike ma wetara ọnwụ na mbibi n’uzọ ọ na-agafe, dika o mere na Septemba 11, 2001, a ga-ahapụkwa ya ọzọ n’iwu ubochi Sọnde na-abịa n’oge na-adighi anya.

Ozi ahụ na-eweta ozu ndị ahụ n’ime otu agha ejikoro ọnụ nke guzo n’elu ukwụ ya. A na-eme ka agha ahụ ejikoro ọnụ guzoro n’elu ukwụ ya n’iza ozi nke mmụọ ozi nke asaa, n’ihi na n’ubochi olu opi nke mmụọ ozi nke asaa, a ga-emezu ihe omimi nke alụmdi na nwunye nke puku mmadụ otu narị na iri anọ na anọ ahụ na Kraịst.

Mgbe ahụ, e gosiri Ezekiel njikọta nke mkpisi osisi abụọ nke ghorọ otu mba. Mkpisi osisi abụọ ahụ bụ alaeze ugwu nke Izrel, na alaeze ndida nke Juda, ndị a jikotara ọnụ dika otu mba na njedebe nke oge mgbasa ha nke ọnụ, nke di afọ puku abụọ narị ise na iri abụọ. Njedebe ha nke ọnụ na-amiputa ulọ nsọ ime mmụọ, nke afọ iri anọ na isii nochiri anya ya n’mbido na na njedebe nke oge mgbasa ndị ahụ nke ọnụ.

Anyi ga-anogide na omumụ a n’isiokwu na-esote.

“Ha we biliri n’isi ututu, puo gaa n’ozara Tekoa: ma ka ha na-apu, Jehoshafat guzoro si, Nuru m, unu Juda, na unu ndi bi na Jerusalem; Kweerenu na Onyenwe anyi Chineke unu, unu ga-eguzosikwa ike; kweerenu ndi amuma ya, unu ga-enwekwa oganihu. 2 Ihe E Mere 20:20.”

“Kwere n’Onyenwe anyi Chineke unu, ka e mee ka unu guzosie ike; kwerekwa n’amuma Ya, ka unu wee nwee oganihu.”

“Aizaya 8:20. ‘N’iwu na n’ihe-àmà; ọ buru na ha anaghi ekwu dika okwu a si di, ọ bu n’ihi na ihè adighi n’ime ha.’”

“A na-edobe ederede abụọ n’ihu ndi nke Chineke n’ebe a: onodu abuo maka iga nke oma. Iwu ahụ nke Jehova n’onwe ya kwuru, na mmuo amuma, bu isi mmalite amamihe abuo iji duzie ndi Ya n’ime ahumahu o bula. Deuteronomy 4:6. ‘Nke a bu amamihe unu na nghota unu n’anya mba di iche iche, ndi ga-asi, N’ezie, nnukwu mba a bu ndi amamihe na ndi nwere nghota.’”

“Iwu Chineke na Mmuo nke Amuma na-aga n’otu aka iji duzie ma duo nzuko Kraist odu, ma mgbe o bula nzuko ahụ amatala nke a site n’irubere iwu Ya isi, e zitela mmuo nke amuma ka o duzie ya n’uzo nke eziokwu.

“Mkpughe 12:17. ‘Agwo ukwu ahụ wee were iwe megide nwanyị ahụ, wee gawa ibu agha megide ndi foduru n’ime mkpuru ya, ndi na-edebe iwu Nile nke Chineke, ma nwee amà nke Jisos Kraist.’ Amuma a na-egosi n’uzo doru anya na nzuko uka ndi foduru ga-ekweta Chineke n’iwu Ya, ma nwekwa onyinye amuma. Nrubeisi nye iwu Chineke, na mmuo amuma, bu ihe ndi na-ekewaputa ezi ndi Chineke mgbe niile, a na-enyekarikwa ule ahụ n’ihe ngosi ndi di ugbu a.”

“N’ubochi Jeremaya, ndi mmadu enweghi ajuju obula banyere ozi Mozis, Ilaija, ma o bu Ilajsha, ma ha juru ma wepu n’akuku ozi nke Chineke zitere Jeremaya ruo mgbe ike na iru oru ya lara n’iyi, ma ogwugwo o bula adikwaghi ma e wezuga ka Chineke bupu ha n’agha mbula.”

“N’otu aka ahụ kwa n’ubochi Kraist, ndi mmadu amutala na ozi Jeremaja bu eziokwu, ha wee kwenye onwe ha ikwere na o buru na ha biri n’ubochi nna nna ha, ha gaara anabata ozi ya; ma n’otu oge ahụ ka ha na-aju ozi Kraist, onye amuma nile dere banyere ya.

“Mgbe ozi nke mmuo-ozi nke ato bilitere n’uwa, nke a ga-ekpughe iwu Chineke nye nzuko n’uju na n’ike ya, e weghachikwara onyinye amuma ozugbo. Onyinye a arwo oru putara ihè nke ukwu n’izulite na n’iga n’ihu nke ozi a.

“Dika odiche echiche bilitere n’ihe gbasara nkowa nke Akwukwo Nso na usoro oru, ndi e ji mee ka okwukwe nke ndi kwere n’ozi ahụ maa jijiji ma duru ha n’idi n’otu dara ada n’oru ahụ, mmuo amuma anogidewo na-enye ihè n’onodu ahụ. O na-ewetakwa idi n’otu n’echiche na nkweko n’omume n’etiti otu ndi kwere ekwe. N’oge nsogbu o bula bilitere n’ime mmepe nke ozi ahụ na uto nke oru ahụ, ndi guzoro nke oma n’akuku iwu Chineke na ihè nke Mmuo nke amuma emerela, oru ahukwa enweela oganihu n’aka ha.” Loma Linda Messages, 34.